

BEWONERSBRIEF KANKERONDERZOEK STATIONSBUURT

In de stationsbuurt in Antwerpen komen kankers algemeen niet meer voor dan in Vlaanderen of de binnenstad van Antwerpen. Dat heeft onderzoek van het Vlaamse Departement Zorg en Stichting Kankerregister aangetoond. Het onderzoek werd uitgevoerd nadat er al enige tijd ongerustheid was bij omwonenden over een edelmetalsmelterij in de buurt.

WAT WERD ONDERZOCHT?

Stichting Kankerregister bestudeerde het voorkomen van 24 verschillende types kanker en alle kwaadaardige kankers samen (behalve non-melanoma huidkankers) in de stationsbuurt in Antwerpen. Dit werd vergeleken met heel Vlaanderen en met de binnenstad van Antwerpen binnen de Antwerpse ring (figuur 1).

Het studiegebied (stationsbuurt) bestaat uit 3 statistische sectoren (zone 1), die het dichtste bij de edelmetalsmelterij liggen, en 2 extra statistische sectoren. De 2 extra statistische sectoren werden toegevoegd zodat er voldoende gegevens onderzocht konden worden om uitspraken te kunnen doen over zeldzamere kankers (5 statistische sectoren samen = zone 2) (figuur 2).

Het onderzoek vergelijkt gegevens uit de periode van 2006 tot en met 2020, onderverdeeld in 3 periodes, van vrouwen en mannen apart.

WAT IS HET RESULTAAT?

- De resultaten tonen dat alle kankers samen minder vaak voorkomen in de stationsbuurt dan in Vlaanderen. Ook melanoom, dikke darmkanker (bij vrouwen) en long- en blaaskankers (bij mannen) komen minder vaak voor.
- Kankers waarvan omwonenden aangaven ongerust over te zijn, long-, pancreas- en neuro-endocriene kankers, komen ook niet vaker voor in de stationsbuurt dan in de rest van Vlaanderen. Hetzelfde geldt voor kankers waarvoor voldoende bewijskracht bestaat dat die door zware metalen veroorzaakt kunnen worden, namelijk longkanker en blaaskanker.
- Enkel baarmoederhalskanker bij vrouwen en leverkanker bij mannen komen er vaker voor dan in Vlaanderen. Deze kankers komen ook vaker voor in de hele Antwerpse binnenstad.
 - 99% van de baarmoederhalskankers worden veroorzaakt door een langdurige humaan papillomavirus (HPV) infectie. Deze kankers kunnen vermeden worden door een 3-jaarlijks

terugbetaald uitstrijkje bij vrouwen van 24 tot 65 jaar en een gratis vaccinatie tegen HPV bij meisjes en jongens van 12 jaar.

- De meest voorkomende oorzaak van leverkanker is een langdurige leverziekte (cirrose), veroorzaakt door chronische hepatitis B of C of door overmatige alcoholconsumptie. Roken en aflatoxine (schimmel op noten en brood) zijn andere risicofactoren.
- Voor andere bestudeerde kankers is er geen verschil in het voorkomen in de stationsbuurt ten opzichte van Vlaanderen.
- Voor de meer zeldzame kankers zijn de aantallen geobserveerde kankers te laag (minder dan 5), zelfs in de periode van 15 jaar, om uitspraken te kunnen doen.

BESLUIT

In de stationsbuurt in Antwerpen komen kankers algemeen niet meer voor dan in Vlaanderen of de binnenstad van Antwerpen.

Lees het volledige rapport 'Kankerincidentie in de Stationsbuurt Antwerpen-Centraal' op de website van het Departement Zorg: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/aandachtsgebieden-en-humane-biomonitoring>.

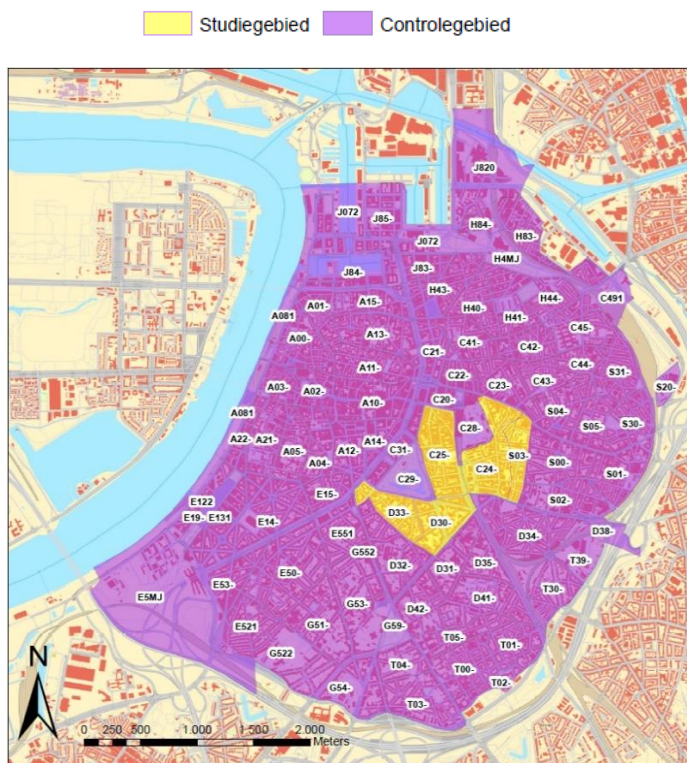
VERDERE ACTIES

In verband met andere gezondheidseffecten loopt er momenteel ook nog een humaan biomonitoringsonderzoek (HBM) waarbij lood in het bloed zal gemeten worden bij een 200-tal kinderen en hun moeders uit de Antwerpse stationsbuurt. Hun resultaten zullen gekaderd worden ten opzichte van referentiepopulaties in Vlaanderen en het buitenland. De resultaten zullen ook vergeleken worden met een gelijkaardige controlegroep van een 200-tal moeder-kind koppels die geografisch gespreid wonen binnen de Antwerpse ring.

Wilt u deelnemen aan dit HBM-onderzoek? Meer info daarover vindt u vanaf 22 februari op <https://www.zorg-en-gezondheid.be/aandachtsgebieden-en-humane-biomonitoring>.

Voor vragen over het kankerincidentie-onderzoek kan u terecht bij Kathleen Degroeve, kathleen.degroeve@logoantwerpen.be en Natalia Kuzmicheva, Natalia.Kuzmicheva@logoantwerpen.be, medisch milieukundigen van LOGO Antwerpen.

Figuur 1: Statistische sectoren Antwerpen, met het studiegebied en het controlegebied

Figuur 2: Het studiegebied van de stationsbuurt van Antwerpen, met zone 1 (donker oranje) en zone 2 (= zone 1 plus de licht oranje statistische sectoren)

